

Előfizetési díj:

Égész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint

Nyilttér soronként 1 K

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Bomlás.

A mult hét politikai eseményei, a makói népgyűlés, a függetlenségi párt gyűlése, Kossuth Ferencnek a pártból való kilépése és az elnökségről való lemondása történelmi jelentőséggel bírnak Magyarország alkotmányos életében.

A kibontakozás alig képzelhető más-ként, mint új pártalakulás útján s kétségtelen, hogy a pártok kialakulása azon a kérdésen dől el: ki hajlandó az Ausztriától való gazdasági különválást előadani, a törvényben biztosított jogokat elalkudni azért, mert ezt opportunusnak tartja s fél a küzdelem veszélyeitől.

Ki hitte volna valaha, hogy vérbeli negyvennyolcasok, keményderekű és önértékes, nagynevű és nagyhangú függetlenségi férfiak beálljanak opportunistáknak? Ki merete volna feltételezni, hogy a függetlenségi eszmék és törekvések valamikor nemzetiszínű katonai vívmányokká, a császár embereivel való alkudozássá zsugorodjanak össze? És hogy azok, akik a programot a maga tisztaságában fenn akarják tartani; akik az elveket az előtérbe került bankkérdésben is érvényesíteni törekednek, hogy ezek az ugyanazon elvi alapon álló mérsékelték szemében izgatókká, félrevezetőkké, felforgatókká váljanak?

Mintha ezeket a hangokat ismernők már a multból. Csak hogy akkor más táborból hallottuk őket.

Vagy nem így beszélt-e valaha az öreg Tisza, Bánffy Dezső, Tisza István? Nem azzal vágtak-e vissza mindig és mindenütt a függetlenségi agitációnak, hogy az elérhetetlen légvárak, lebegő délibábok után kergeti a nemzetet s nekiviszi az országot ismeretlen veszedelmeknek? Nem azt hangoztatták-e folytonosan, hogy az adott helyzettel meg kell alkudni, a császári akaratot jó lesz respektálni s a nemzet évszázados vágyait tanácsos a békekesség okáért felfüggeszteni.

És nem ilyenforma ize van-e annak, amikor a függetlenségi párt egy része hajlandóságot mutat az elalkudásra, azt a másik tábor pedig, amely egyenesen halad a negyvennyolcas eszmék rögzös útján, majdnem hogy eretnekeknek tekinti, akik fellázadnak a pártfegyelem és vezéri infallibilitás ellen.

Aki a történelem könyveit egy kissé lapozza, megtalálja ezt a jelenséget a nemzetnek minden küzdelmében. Az a mi nemzeti szerencsétlenségünk, hogy a kurosok labancokká vedlenek, mihelyt belekerülnek abba a bódító körbe, amelyet a dinasztikus érdekek vontak a trón körül. Mihelyt a nemzet elkezdett alkudozni, el volt veszve. Mihelyt a nemzeti törekvések letéteményesei, vezérei elkezdtek hangoztatni az eszélyességet, az óvatosságot, azt a bizonyos adott helyzetet, amely a mohácsi vész óta kísért: már vége volt az igazi, a kitartó és önzetlen küzdelemnek.

A csufos megalkuvások után a százados sérelmeket képviselő elemek kezdhették a munkát és küzdelmet elülről, amíg az idők újból meg nem értek addig, hogy újabb behódoltatásra volt szüksége Bécsnek. A radikálisok, a törhetetlenek, a nem alkudók leszorultak, az opportunisták kormányoznak.

Ugyanaz a tragédia ismétlődik, más szereplőkkel. De az intrikus szerepe mindig ugyanaz s azt a kulisszák mögött játsza egy titokzatos hatalom, amely mindig össze tudta vesztíteni a magyarokat.

Igy lesz ez most is. Ha ma nem, holnap, vagy holnapután. Nem lesz ez a nemzet soha teljesen szabad és független, mert sokan vannak köztünk, akik nagyon okosok és nagyon számítóok, de kevesen, akik kemények, kitartók és lelkük hevületét nem engedik eloltani a félnék józanság hideg zuhanyával.

Azt a tant hirdetik odafenn, hogy a politikában az érzelmeket meg kell zabolázni a politikai eszélyességgel. Gróf Apponyi Albert maga a mult vasárnapi politikai vacsorán mondott beszédében — kétféle mértékkel mérte a politikai cselekedeteket. Van logikailag helyes, de politikailag helytelen cselekedet. És megfordítva. Ami annyit jelent a mi közönséges nyelvünkre lefordítva, hogy a nemzeti követelmények, a negyvennyolcas eszmék mellett való kitartás csak logikailag helyes, politikailag azonban helytelen. Vagyis egy logikusan gondolkodó és cselekvő embernél elismerésre méltó, mihelyt azonban valaki politikussá lép elő, hibává változik. Már pedig a közfelfogás épen a politikusoktól kíván fokozottabb logikát úgy a gondolkodásban, mint a cselekvésben.

A mi politikai orákulumaink azonban a

következetességet hibáztatják. Azzal persze nem sokat törődnének, hogy ha valaki logikusan gondolkodnék, de ezzel szemben politikailag helyesen cselekednék s ahelyett, hogy Makóra menne ígét hirdetni, eljárna szépen a pártvezéri vacsorára. Ez a logikátlan politika azonban egyenlő az elvárulással. Annyit ér csak, mint a feslett leányzó imádsága, vagy az uzsorás garasos alamizsnája.

Amikor a makói diadal és a budapesti vacsora hire bejárta az országot, mindenki arra esküdött, hogy a nagy függetlenségi párt felbomlott. Ez egy logikus gondolat. És Nagy Emil, az ifjú nagytelentélyű honatya mégis kijelentette, hogy Justh Gyula hívei és a függetlenségi pártnak Kossuth Ferenchez hű része között elvi ellentét nincs.

Hát ez az kérem! Igy kezdődött nálunk mindig a bomlás. Nem az elvi ellentétek választották szét a magyarokat, hanem a taktika, a modus procedendi. Egészen bátran elmondhatta akármelyik szabadelvűpárti miniszter, sőt Tisza István is, hogy elvi ellentét nincs köztük és a függetlenségi párt között, mert a magyar vezényszót, a nemzet gazdasági megerősödését, amugy elméletileg az önálló vámterületet, sőt még a perszonál uniót is óhajtják, de nem merik a császári akarattal szemben megpróbálni.

Az elvi egység igen hő köpönyeg. Alája fér még a néppárt is, a szociáldemokratákkal együtt, mert hiszen mindaketten a nép javát akarják, de a néppárt úgy mellesleg azért a latifundiumokat, a hitbizományokat is fenn akarja tartani, amit a szociáldemokratákról nem igen lehet elmondani. De azért az elvi egység megvan.

A mérsékelt függetlenségek, az elvi egység alapján, csak névben függetlenségek, mihelyt belenyugosznak abba, hogy a program minden pontja áldozatul essék az opportunus politikának. Ez lenne a kiegyezés apothozise, mert megerősítené annak a sérthetlenségében vetett hitet.

Zürzavaros, logikátlan az állapot. Csak Justh és társai maradtak logikusak. Nem alkuszak. Mennek egyenesen előre.

A függetlenségi párt ezért felbomlott. Szerencsétlenség a nemzetre nézve, de kisebb szerencsétlenség, mintha az egész hatalmas többség behódolt volna.

A közigazgatási bizottság ülése.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága 9-én tartotta november havi ülését, gróf Batthyány Pál főispán elnöke alatt.

Az alispán jelentette a bizottságnak, hogy október hónapban a csendőrség 187 bünesetben teljesített nyomozó szolgálatot. Ezekből kiderített 187 bünesekelmény; a tettesek közül feljelentett 189 egyén, letartóztatásba helyeztetett 13. A kiderített büntetendő események közül lopás 64 esettel, gyújtogatás 24 esettel szerepel. A kir. járásbírók hatáskörébe tartozó kihágás 20 esetben fordult elő; feljelentett 25, letartóztatásba helyeztetett 2 egyén. A közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt és 216 esetben előfordult kihágásért 302 egyén jelentetett fel és 50 elővezettetett.

Tüzesetet tizenkettőt jelentettek be; az okozott kár értéke 5920 K, amelyből biztosítás folytán megtérül 3460 K. A tűz keletkezésének oka 3 esetben gyermekek játéka, 1 esetben gondatlanság, 1 esetben gyújtogatás, 1 esetben kéményezetés volt, 5 esetben pedig kiderítetlen maradt.

Orvosrendőri hullaszemle 10 esetben teljesített. A halál oka 1 esetben szívszélhűdés, 1 esetben vízbefulladás, 1 esetben elvérzés volt, 1 embert ló, 1-et tehén rugott agyon; 1 pedig felakasztotta magát.

Amerikába szóló utlevél 25 egyén részére állított ki, így a kivándorlás — a megelőző hónapoz képest — némi emelkedést mutat.

Közegészségügy. A t. főorvos jelentette, hogy október hónapban az időjárás jobbra derült, száraz és kellemes, a normálnál jóval melegebb volt.

A felnőttek közegészségügyi viszonyai — a múlt havi állapozhoz hasonlítva — nem változtak. Uralkodó betegségek voltak: az emésztő szervek hurutos megbetegedései, továbbá Keszthely, Balatonyörök, Felsőpahok, Gyűtevezs, Tapolca, Szepesd és Nagykanizsán több typhus megbetegedés, amelyek azonban járványos nem fajultak s a halálozási arány is elenyésző csekély volt.

A gyermekek egészségi állapota is jónak volt mondható; kórjelleg sehol sem uralkodott; a fertőző betegségek közül szörványosan a vörheny és ronsoló toroklob fordult elő, kedvező kimenetellel.

Fertőző bántalmak közül előfordult: ronsoló toroklob 30, hasi hagymáz 108, vörheny 54, kanyaró 11, hőkhurut 15, vérhas 37 esetben.

Rendőri boncolás teljesített 1, külső hullaszemle 17 esetben, súlyos testi sértés bejelentett 11.

Öngyilkosságot 4 egyén követett el és pedig Győrei Anna cerszegtomaji nyomorék, továbbá

Kovaosics István 56 éves erzsébetlaki lakos vízbe ölték magát; Fehér Ignác 72 éves polai lakos szíven szurta magát és ifju Kárász János sármelléki lakos felakasztotta magát.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 9 egyén esett áldozatul. Novák Józsefné györgymajori lakos szülés után elvérzett; Varga István másfél éves marózi gyermek árokba fulladt; Steierlein József pulai lakos kútból esett; Gróf Jakabné tapolcai lakos szénsavmérgezés folytán halt meg; Sábán József 9 hónapos pótrétei gyermeket a forró víz ölte meg; Ruzsics István 19 éves eszlakai lakost egy ló, Markotár Gábor rigyei lakost egy tehén rugta agyon, Csernel István filői lakost a leszakadó part eltemette és Srágl János zalabéri lakos malommunkást a malomkerék felosavarta.

Elmekórnak 5 esete képezte hivatalos beavatkozás tárgyát. Négy beteg elmeegógyintézetbe szállított, egy pedig házi ápolás alatt hagyott.

Hét évnél fiatalabb gyermekek gyógyíttatását 29 esetben mulasztották el, emiatt az elsőfoku hatóságok 9 felmentő és 18 elmarasztaló ítéletet hoztak.

Fertőző bántalomban történt elhalálozás miatt, a halál valódi okának megállapítása végett, karhatalom igénybevétele mellett Németh Ferenc kustánszegi kanász négy éves leányának holtteste felboncoltatott. A halál oka dyphteritis volt.

A járási tisztviselők 13 község megvizsgálásáról terjesztették be a vizsgálati jegyzőkönyveket. A trachomás betegek gyógykezelése ellenőrzött Muragárdonyban, Beliozán és Murasiklóson.

A vármegyei tisztviselő főorvos Nagykanizsán a typhus megbetegedéseket vizsgálta felül egy kórházban, mint a magánházakban.

Népoktatás. A kir. tanfelügyelő jelentette, hogy október hó folyamán dolgozta fel a tanfelügyelőség a vármegyei állami elemi iskoláinak 1909/10. tanévi beiskolázási adatait, melyeknek értelmében a vármegye hatvan állami elemi iskoláját 190 tanuló vezetésével 14.465 mindennapi tanköteles látogatja. Az elmúlt tanévvel szemben a szaporulat 1083. Ehez képest a szervezendő új állások érdemében a miniszterhez jelentés tételre.

Uj r. kath. iskolák nyitattak Pálfiuzgen, Paizssuzgen és Megyeren.

A Szentpéterföldön 1910. évi szeptember 1-én megnyitandó állami iskola járulmányai ügyében kir. tanfelügyelő a helyszínen tárgyalást tartott; meglátogatta a gutorföldi közs. iskolát, amelynek háza rendbehozott s az elagott tanító helyére új tanuló választott. Az iskola államosítása iránt az érdekeltséggel a tárgyalás megindított.

Októberben tartott meg a sümegi állami iskolák új épületeinek felavatása.

A miniszter 1910. szeptember hó 1-étől Muravidon három tanerős állami iskolát létesít. A szervezőrendelet a muravidi közs. iskola meglátogatása kapcsán az érdekelteknek bemutatott s a járási főszolgabíró útján a harmadik tanterem felépítése s a járulmányok törvényhatósági megerősítése érdemében gyors intézkedésre felhívtak.

Kir. tanfelügyelő meglátogatta az alsódombori s katori iskolákat; a kir. segédtanfelügyelő pedig meglátogatta a törökudvari, damásai, dékánfalvai, drávaegyházi, muracsányi iskolákat és kisdodovodákat.

Pénzügy. Kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy egyenes adóban 1909. szeptember hó folyamán 436.613 K 89 f, 1908. év hasonló időszakában pedig 384.775 K 61 f; — 1909. év január—szeptember havában 2.439.834 K 15 f, 1908. év hasonló időszakában 2.397.651 K 06 f folyt be. Szeptemberben tehát 51.838 K 28 fillérrel, január—szeptember hónapokban pedig 42.183 K 09 fillérrel emelkedett a befizetés.

Hadmentességi díjban 1909. szeptemberben 16.217 K 06 ft, 1908. szeptemberben 9623 K 71 ft fizettek be. A befizetés 6593 K 35 fillérrel, szeptember végéig pedig 25929 K 35 fillérrel több.

Bélyeg- és jogilletékben befolyt 1909. szeptemberben 130.360 K 26 f, a múlt év hasonló időszakában 104.223 K 42 f. 1909. január—szeptemberben 820.301 K 50 f, múlt év hasonló időszakában 784.559 K 67 f. A bevétel 35.741 K 83 fillérrel emelkedett.

Illeték egyenértékben 1909. szeptemberben 2109 K 34 f, január—szeptember hónapokban 29.526 K 15 f folyt be. A bevétel ezen emiatt is emelkedett 5712 koronával.

Fogyasztási és italdobban 1909. szeptemberben 122.315 K 14 f, január—szeptember hónapokban 1.610.247 61 f volt a bevétel, amely — a tavalyi hasonló időszakhoz viszonyítva — 205.398 K 11 f-esökkenést tüntet fel.

Italmérési illetékben befizettek 1909. szeptemberben 3214 K 01 ft, január—szeptember hónapokban 56.679 K 66 ft. A bevétel 93 K 63 fillérrel esökkent.

Dohányjövédékben 1909. szeptemberben 235.784 K 36 f, január—szeptember hónapokban 2.129.303 K 81 f volt a bevétel, amely a tavalyinál 35.594 K 87 fillérrel több.

Sójövédékben bevettek szeptember hó folyamán 6677 K 55 ft, szeptember végéig 52.267 K 58 ft. A bevétel 22.430 K 37 fillérrel esökkent.

Leirtak 12.295 K 01 f egyenes adót és 10.959 K 34 f hadmentességi díjat. Fizetési

Grisha.

Grisha, egy vastag, két éves és nyole hónapos fiú, a sétatéren sétál a dajkájával. Hosszu télikabát és meleg cipő van rajta; a nyaka kendővel van körülosavargatva, a fején bojtos sapka. Anélkül is melege van s hozzá még a barátságos áprilisi nap éppen a szemébe süt és csiklandozza a pilláit.

Egész bizonytalanul, esetlenül tipegő alakja roppant gyámoltalanságot áruul el.

Eddig csak egyetlen, négyszögletű világot ismert Grisha, amelynek egyik szögletében az ő ágya, a másikban a dada ládája, a harmadikban egy szék áll, a negyedikben egy mécs ég a szent kép előtt. A ki benéz az ágy alá, ott egy letört karu bábut és egy trombitát lát; a dada ládája mögött meg egész sereg mindenféle holmi hever: cérnagombolyagok, papírszeletek, egy skatulya a födele nélkül. Ebben a világban a dadán és Grishán kívül sokszor látni a mamát és a cicát. A mama olyan, mint egy bábu, a macska meg olyan, mint a papa prémsapkája, osakhogy a sapkának nincs szeme, se farka. Ebből a világból, melynek a neve gyerekzsoba, ajtó vezet egy szobába, ahol délben enni szokás, meg teázni. Ott áll a Grisha magas széke s a falon egy óra függ, hogy az ingája himbálódzék,

meg hogy esengjen. Az ebédlőből egy másik szobába lehet menni; ott vörös székek vannak. A szőnyegen egy sötét folt látszik, amiért Grishát ujjal szokás fenyegetni. E mögött a szoba mögött van még egy másik is, ahová Grishának nem szabad bemenni és ahol a papa tesz vesz.

Ez a papa roppant osodálatos valaki! A mamát meg a dajkát érteni: azok öltöztetik, etetik, altatják Grishát, de hogy mire való a papa: — az titok. Van egy másik osodálatos valaki is: — a néni, aki Grishának a trombitát ajándékozta. Hol megjelenik, hol eltűnik. Hová lesz? Grisha nem egyszer kukucskált be az ágy alá, a láda mögé, a pamlag alá, de ott nem volt . . .

Ebben az új világban, ahol a nap az embernek a szemébe süt, annyi papa, mama és néni van, hogy az ember azt sem tudja, melyikhez szaladjon. De a legfurcsább és legostobább a sok ló. Grisha elnézi, hogy kaszabálnak a lábaikkal, de nem ért az egészből semmit. Ránéz a dajkára, hogy ez magyarázza meg neki, de a dada hallgat. Egyszerre rettenő dübörgés hallatszik. — Az uton, egyenesen ő feléje egy csapat katona jön egyenletes léptekkel, a fürdés után kipirult arccal, bojttal a kardjukon. Grishának a hátán végigfut a hideg s kérdőn néz a dadára: nem borzasztó ez? De a dada nem szalad el, nem is sir, hát nem borzasztó Grisha elkíséri

a szemével a katonákat és maga is taktusra lépeget.

Két nagy macska szalad el mellette, hosszú, kilógó nyelvvel, fölemelt farkkal. Grisha azt hiszi, neki is szaladni kell és utánuk fut.

— Megálj! — kiált rá a dada, durván megfogva a vállát. — Hova mégy? Leszel mindjárt jól!

Odább egy dajka ül, egy kis teknő van a kezében, tele barackkal. Grisha elmegy mellette és szó nélkül elvesz egy barackot.

— Mit csinálsz? — kiált rá a dadája, amint a kezére legyint s elveszi tőle a barackot. — Ostoba!

Grishának most nagy öröme telnek benne, ha fölvehetne egy üvegdarabot, amely a lábait előtt fekszik s a napsugárban úgy csillog, mint a mécs a szent-kép előtt. De fél, hogy megint a kezére vágnak.

— Adjon Isten! — halja hirtelen a feje fölött, erős, mély hangon s egy magas férfit lát, csillogó gombokkal.

Nagy öröme ez az ember kezét fog a dadával, megáll mellette és beszélgetni kezdenek. A napfény, a szekerek lármája, a lovak, a csillogó gombok — mindez rendkívül új s annyira nem borzasztó, hogy a Grisha szíve eltelik gyönyörűséggel és nevet.

— Mennünt, mennünt — szól a fényes gombos férfhoz és meghuzza a kabátját.

halasztást 4, ideiglenes házadómentességet 7 esetben engedélyeztek.

(*Állategészségügy.*) A haszonállatok egészségi viszonyai javultak, amennyiben a megelőző hónap óta a ragadós betegségekkel fertőzött községek száma 83-ról 63-ra csökkent. A hivatalból jelentendő betegségek a következőképpen voltak elterjedve, ugymint:

lépfenével a hó elején 9 község volt fertőzve, a hó folyamán megállapított 8 községben, megszűnt 15-ben, fertőzve maradt 2 község; takonykórral 1 község volt fertőzve, melyben a betegség a hó folyamán megszűnté nyilvánított;

ivarszervi hólyagos kiütéssel a hó elején 1 község volt fertőzve, a hó folyamán megállapított 2 községben, megszűnt 1-ben, fertőzve maradt 2 község;

rühkórral 6 község volt fertőzve, melyek közül a betegség 3-ban megszűnté nyilvánított, fertőzve maradt 3 község;

sértésorbáncal fertőzve volt a hó elején 33 község, a hó folyamán megállapított 7 községben, megszűnt 16-ban, fertőzve maradt 24 község; végül

sértésvészszel fertőzve volt a hó elején 33 község, a hó folyamán megállapított 9 községben, megszűnt 10-ben, fertőzve maradt 32 község.

Mindössze tehát fertőzve volt a hó elején 83 község, a hó folyamán 26 községben állapítottak meg fertőző betegségek, vérszéntesség nyilvánított 46 község, fertőzve maradt a hónap végén 63 község.

Azon betegségek közül, amelyek nem képezik hatósági intézkedés tárgyát, előfordult lovakon a mirigykór, szarvasmarhákon a sercegő üszök, a járványos elvetélés és a fertőző hüvelyhurut.

Védőoltások 1 községben kigazdák állatain, továbbá 20 közép és nagyobb gazdaságban lépfene, sercegő üszök, sertésorbánc és sertésvész ellen eszközöltettek.

Az állatvásárok forgalma változó volt, nevezetesen Nagykanizsán, a csáktornyai és a zalaegegerszegi járásokban élénk, az alsólendvai, perlaki és sümegi járásokban közepes, egyébütt lajha. Az állatrakodó állomások forgalma közepes volt.

Az elmúlt hónapban Nagykanizsán berekesztetett az V. husvizsgálói tanfolyam, amelyen 10 jelölt kapott husvizsgálói képesítést, október 13-ikán pedig megnyílt a VI. tanfolyam.

A fürdő.

El vagyok ugyan rá készülve, hogy a »hét aláírók« az én üstökömet is meg fogják tépázni, de igazságom tudata még ettől sem riaszt vissza;

— Hova? — kérdezi az.

— Mennünt — erősködik Grisha.

Szeretné azt mondani, hogy nem volna rossz papát, mamát meg a cicát is magukkal vinni, de a nyelve egészen mást mond, mint kellene.

Idő múltán a dada letér az utról és Grishát egy nagy házba vezeti, ahol az udvaron még hó van. A fényes gombos ur is velük megy. A havat meg a pocolyákat gondosan kikerülik, aztán felmennek egy sötét, piszkos lépcsőn és egy szobába jutnak. Ott nagy a füst, peccenyeszag érzik, egy asszony áll a tűzhelynél és peccenyét süt. A szakácsnő és a dajka megoskolják egymást, leülnek a férfivel együtt a padra s halkán beszélgetni kezdenek.

Grisha nagyon fel van öltöztetve: türehtelen melege van.

Vajjon mitől van ez? — gondolja és körül néz. Egy sötét ágyat lát, konyhaeszközöket, meg a kemencét, amelyik úgy mered rá, mint egy nagy, sötét pokol.

— Ma—ma! — nyöszörög Grisha.

— Na, na, na! — kiált rá a dajka. — Várj sorodra.

A szakácsnő egy üveget tesz az asztalra, három poharat és süteményt.

A két asszony meg a fényes gombu ember kocintanak, többször isznak s a férfi meg-megöleli hol a szakácsnőt, hol a dajkát. Azután mindhárman halkán énekelnek.

s így kicsiny városunkról egyet-mást mégis csak elmondok.

Arról nem akarok írni, hogy a város nincs egészen osztozva és aszfaltozva, hogy nincs se vízvezeték, se artézi-kútja; arról sem, hogy van rengeteg pora, de nincs társadalmi élete; de még arról sem, hogy sem mozgó-színházát, sem szabad-líceumát a jó közönség egyáltalában nem, vagy alig látogatja; nem, én nem ezekről a osekélysegekről akarok írni, hanem egy égbekiáltó kulturálanságról, melyet külföldi utazásomban idegenek hinni nem akartak s amely miatt már annyit szégyenkeztem és bosszankodtam: t. i. hogy a megye székhelyének, egy 10.000 lelkű városnak nincs tisztességes fürdője.

Szinte látom, hogy lemosolyognak. Hogyne volna fürdője. Máz pedig isteni. A büszke Debreczen és a hüvös Kecskemét boldog volna, ha csak a fele ott volna. Van e szebb, jobb, istenibb fürdő a Zala vizénél? És a két kádfürdő semmi? Bizony mondom, ezekkel könnyen leszámolhatunk. A Zala vizét, ha jól megy, élvezhetjük két hónapig, a meglevő fürdőkbe pedig csak restelkedéssel léphet be az ember, ha ugyan egyáltalában feléjük megy.

Szóval nincs fürdők. És mit csinál az az 5000 ember, aki mégis fürdeni szeretne? Vár egyik nyártól a másikig. Átrándul a szomszéd városokba. Rengeteg sok fáradsággal odahaza kádba vagy teknőbe vizet hordat.

Szerintem a kultura legelső jele a tisztaság. Többre bocsólök egy tiszta nyaku inast, mint egy piszkos kezű tudóst. A piszok, a szenny a bünek, romlottságnak a jele, a betegségeknek legalkalmasabb fészke. De minden tisztaság között a legfontosabb a test tisztasága. A nyugati városokban olcsó és jó fürdőkkel teszik lehetővé, hogy a legszegényebb ember is tisztára moshassa testét (ha már a lelkét nem is tudja), sőt már Magyarország minden valamire való városában van gőzfürdő. A nyáron egy 3000 lakóju kis felvidéki városkában (szintén megye székhely) és több alföldi nagyközségben jártam, ahol mindenütt »gőzfürdő« fogadott. Pirulnom kellett arra gondolva, hogy odahaza, a mi rátartós kis városkánkban ezt a kényelmi- és egészségügyi intézményt hiába keressük.

Nem akarok, nem is tudok felelősségre vonni senkit, hogy ki a hibás ebben a dologban; de annyi tény, hogy kivétel nélkül mindenki óhajtja, hogy gőzfürdők legyen s azt hiszem kivétel nélkül mindenki támogatná egy gőzfürdő létesítését.

Másutt vállalkozó szellemű emberek építenek fürdőt, vagy részvénytársulati alapon gyűjtenek hozzá tőkét. Nálunk sajnos, másban sinés vállalkozás, fürdőépítésre meg éppenséggel hogyan

Grisha kinyújtja a kezét a sütemény után. Adnak neki egy darabot. Megezi és nézi, hogy iszik a dada — ő is innék.

— Aggyá — aggyá — mondja a dajkának.

A szakácsnő odaadja neki a maga poharát, hogy egy kicsit szüresöljön belőle. A Grisha szeme kidülled, elhuzza az arcát, köhög és még soká hadonáz védekezve kezeivel; a szakácsnő pedig nézi és nevet.

Othon Grisha elkezd mesélni a mamának, a falaknak, az ágyaknak, hogy hol járt és mit látott. Nem annyira a szájával beszél, hanem inkább az arcával és a kezeivel. Mutatja, hogy sütött a nap, hogy szaladnak a lovak, milyen a kályha és hogyan iszik a szakácsnő.

Este nem tud elaludni. A katonák, nagy oicák, a lovak, az üvegdarab, a kis teknő a barackokkal, a csillogó gombok — mindez összekavarodik és gyötrik az agyvelejét. Hánykolódik, feoseg, nem bir magával, végre sirni kezd.

— Hiszen lázad van — mondja a mama, amint tenyerét a Grisha homlokára teszi. — Mitől lehet?

— A kályha! — szepegi Grisha. — Menj innen, kályha!

— Bizonyosan sokat evett — mondja a mama. És Grisha, eltelve egy világ benyomásaitól, az anyjától egy kanál ricinus-olajat kap.

Csehov.

lenne. A fürdő kevés kivétellel nem dasan jövedelmező vállalkozás; létesítésénél tehát morális szempontnak is lenni kell.

Tudomásom szerint polgármesterünk — akinek figyelme mindenre kiterjed — már régebben foglalkozik egy fürdő létesítésének kérdésével. Hogy mily módon szeretné és tudná megoldani, nem tudom; de azért figyelmét bátor vagyok e soraimra felhívni és kérem őt, hogy sok minden egyéb elfoglaltsága mellett juttasson egy kis időt és munkát ezen kérdés sikeres megoldására is.

Nézetem szerint két féle eset lehetséges. Vagy a város építi fel a fürdőt, — amint felépítette szállodáját is — amortizációs költséggel, úgy hogy 40—50 év múlva egy értékes ingatlan és üzem lesz a város birtokában; vagy, ami talán még jobb volna, ha részvénytársulati alapon létesülne, mondjuk 2000 db 50 koronás részvény kibocsátásával. Tekintettel arra a körülményre, hogy modern mosó-intézetünk sinosen s hogyha rendes kézeiőt és gallért akarunk, Pestre kell küldenünk, össze lehetne kötni a fürdőt mosó-intézettel is. E kettő együttvéve elég jövedelmező volna, természetesen tisztességes, céltudatos vezetés mellett. 100.000 koronával egy igényeinknek megfelelő gőzfürdőt már fel lehet építeni. Igen alkalmas hely volna a villanytelep melletti üres telek. 100.000 K nem is olyan nagy tőke, hogy össze ne lehetne hozni; és én meg vagyok róla győződve, hogy ha polgármesterünk kezébe veszi a dolgot, nem kell még sokáig bosszankodva és restelkedve járni — »fürdeni« — a szomszédos városokba; azoknak hasznára és mulattatására.

E. - M. -

Emberkereskedés.

Mult vasárnap tartotta a »Magyar Egyesület« a leánykereskedelem ellen első közgyűlését.

Amikor Lavigerie bibornok az afrikai rabszolgakereskedés ellen megindította azt a világmozgalmat, amelynek eredménye a rabszolgakereskedés eltörlése lett: aligha sejtette, hogy egy évszázad múlva, a felvilágosodás és humanizmus századában egy újabb, modern, de annál förtelmesebb rabszolgakereskedés, a leánykereskedelem ellen lesznek kénytelenek a humanisták tanácskozásokat, kongresszusokat tartani.

Korunk a technika oszudáinak, a tudományok hihetetlen haladásának kora. A műveltség terjesztése és terjedése jellemzi. Kulturát vinni a vad népek közé, emberré tenni az alig embekeket: kedvelt és nemes jelszó. És folyik is a kultura terjesztése nagy erővel, nagy eredményekkel.

Azonban az erkölcsi világban távolról sem ilyen szép az állapot. Az emberiség erkölöse nem halad együtt a kulturával, hanem inkább tért veszít és hanyatlik. Franciaország, a nagy kulturállam, viszi elől az erkölcsi elvadás és elvadás fekete zászlóját. S némely országban az általános erkölcsi hanyatlás oly nagy mérvet öltött, hogy képes volt jövedelmező iparágá fejleszteni a legundokabb bűnök egyikét: a leánykereskedést.

Sötétebb és szomorubb szégyenfoltja ez a mi korunknak, mint amilyen volt a rabszolgakereskedés a régebbi századoknak. A kultura nagy fényében rettenetesen kirív ez az árnyék. A rabszolgakereskedés csak munkaerőt szállított, a leánykereskedés förtelmet szállít. S megteremtett egy típust, amely a magyar ember arcába szégyenpirt kerget; megteremtette a hungarát, a leánykereskedelem extra fine quality árucikkét.

Egy évtizeddel ezelőtt leplezte le a magyar sajtó azokat a gyalázatos üzemeket, amelyek a hungarokkal folytak. Az ország feljajdult és — nem történt semmi a förtelen ellen. Azóta is feljajdultak itt is, ott is. Mégsem történt semmi. A leánykereskedés vigan tenyészett és erősödött; az elcsipett rabszolgakereskedők pár korona birság, vagy néhány napi elzárás után nyugodtan folytatták undok iparukat.

De most már csordultig telt a pohár. Az államok talpra állottak, kongresszusokat tartanak s keresik az undok emberhus-azállítás ellen-szereit. Megmozdul a társadalom is, hogy megmentse a lélekvasárra hurcolt nyomorultakat.

Az eddigi tapasztalatok azt igazolják, hogy roppant keservesen megy a leánykereskedés elfojtása. A törvények hiányosak, az ellenőrzést

Hírek.

nagyon könnyű kijátszani, ha bármely éber is. De van örvendesebb jelenség is. Nevezetesen elismerik a kongresszusokon, hogy a hungara már megszűnt az lenni, ami volt, már nem főúruik a leánykereskedelemnek a magyar leány.

Persze ezt nem a magyar törvényhozásnak köszönhetjük, mert az — ámbár ez évtől kezdve szigorubbant bünteti a leánykereskedőket — még mindig lanyha, könnyen kijátszák, még könnyebben kiheverik. Inkább a hatóságok éberebb figyelmének és a társadalom erősebb összefogásának köszönhető a kedvezőbb helyzet.

A tennivaló még rengeteg sok. Csak a kezdet kezdetén vagyunk. Hogy mennyire szükséges a társadalmi akció, azt az eddigi eredmények is bizonyítják.

A hungarának, nemzetünk szégyenfoltjának el kell tűnnie végleg a világpiacról, ahol az emberhúst árulják.

Elismeréssel és hódolattal adózzunk annak az egyesületnek, amely a leánykereskedés megakadályozását tűzte ki nemes céljául.

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Pubi.

Ujabb hír a sétálókról.

Vagyis az egerszegi vadásztársaságról, illetve annak egyik a vadászat rejtelmeiben még nem elég járatos, de annál agilisabb tagjáról.

Van ugyanis a mélyen tisztelt vadásztársaság közt egy ur, aki feltűnő népszerűségnek örvend a vadak előtt. Még pedig azon a réven, hogy nem igen tesz kárt közöttük. Szándékosan-e vagy nem, azt nem lehetne bajosan megállapítani. Lőtt ugyan már idáig egy nyulat, de ahhoz is úgy jutott hozzá, hogy hajtóvadászat alkalmával ketten is dupláztak a szerencsétlen állatra és a többség — hogy mi utam-módon, azt ne kutassuk — neki ítélte oda a dicsőséget.

Ez az ur pedig elhatározta, hogy juszt is, ha török, ha szakad, de produkál egy sajátkezűleg lőtt nyulat. Ehez pedig nem kell más, mint felöltözni a férfias idomokat is eléggé sejtető jól festő vadász-kosztümbe, puskát tenni a vállra és kimenni a földekre. Ezenképen cselekedett a mi emberünk is.

Nem tudom, tisztelt olvasóim, hogy láttak-e már olyan képet, mely a győztes hadvezér bevonulását ábrázolja, amint hazatér a háború színteréről. Az arca csak úgy sugárzik a boldogságtól, a dicsőségtől, az önmegelégedéstől. Nahát azok a tisztelt hadvezérek keljenek fel sirjuktól és vívják végig újból esatájukat, hogy tanulhasanak diadalmas és a győzelemtől megtitított arcot látni, olyant, mint a milyent mutatott a mi emberünk arca, mikor este hazatérve kezében hozta, de hogy is, valósággal lobogtatta a lőtt nyulat.

Híre terjedvén e nagyfontosságú eseménynek, majdnem az összes társulati tagok megjelentek. Azon a címen, hogy gratuláljanak, de valóságban azért, hogy ellenőrzést gyakoroljanak.

Tudni kell ugyanis, hogy azt az egy pár nyulat, mely még található, már mind elkeresztelték, tehát kinézésből ismerik, sőt azt is tudják, hogy melyik hol tartózkodik. Állítólag anyakönyvet is vezetnek róluk.

Nézik, nézik és arcukra fájdalmas boru terpeszkedik. Ez ismeretlen nyul, ez nincs anyakönyvezeve. De hát hogy lehet ez! Hiszen a saját nyulak azok átmennek más területre, de hogy idegen területi nyulak jöjjenek át erre a saját területre, erre egyértelműleg konstataáltak, hogy „nem létez!” Ez pedig idegen nyul, mert nem ismeri senki. Emberünk pedig váltig állítja, hogy a saját területen lőtte.

A titokzatos esetről aztán felletbentette egy nem vadászó ur a fátyolt. Ugyanaznap azon a környéken járva, ballotta, hogy az egyik egerszegi ur erre vadászva, egyáltalában nem lőtt semmit. Elkeseredve indul hazafelé, mikor egy tikász jön szembe vele. Más ember ennek nem tulajdonít semmi különösebb fontosságot s a mi emberünk sem tulajdonított volna, ha szeméi meg nem látnak a tikász szekereán levő ketrecek egyikének tetején egy végérvényesen lőtt nyulat. Valóságos dicső ordításai állítja meg a szekeret.

— Bócsi, eladó a nyul? — kérdi szinte lelkesedve.

De a tikász szava mint tőrődés vág emberünk felé:

— Nem eladó kérem, magamnak vettem.
— De öregem, ha Istent ismer, hiszen magának nem kell, . . . hiszen maga kap még másutt is, . . . megfizetek érte szépen. . .
— Nem lehet kérem, nem eladó. . .
— Nézze, adok érte 3 koronát.
— Köszönöm, mégsem adom el.
— De a jó Isten áldja meg. Tudja mit, adok érte 4 koronát.

Na és a tikász szíve sincs kőből. Mit tehetett mást, bezsebelve a 4 koronákat, átadta emberünknek a nyulat.

Mint hallik, a vadásztársaság diszoklevelet készül átadni kiváló tagjának.

Ilyen téli időben.

Egyik göeseji faluban van egy értelmes, jó kinézésű biró. Egész környéken híres a perpatvarok, falusi becsületsértések statáriális elintézéséről.

Egyik vasárnap mise után beállit hozzá egy gazda.

— Panaszra jöttem, biró ur. Az Ádám szomszédnak a kerítése már olyan korhadt, hogy szinte nincs is. Présmitálók neki, már Isten tudja mióta, hogy jó volna azt a kerítést megcsináltatni, mert a baromfiak mind átjárnak az én kertembe, oszt kárt tesznek. De hát hiába jart a szám, azt mondta, hogy az enyéim meg az övébe járnak át. Tegnap megint szólok neki, hát nem gorombán támadt rám? Valósággal megsértette a becsületesemet.

— Ugy na! Tán legazemberezte?
— Nem a!
— Hát?! Hitvány embernek mondta?
— Nem a! Hanem a fenével etetett!
— Ejnye! Hát mit gondolt maga, hogy ilyen téli időben tán még szőlővel eteti?

Írjon édes!

Levelét napról-napra várom,
A postást reggel-este meglessem.
Perc nyugtom sincs . . . kerül az álm . . .
Még sem jött. Hát ma sem jött levelem!
Hogy tudja így szívem gyötörni?
Hát illik ez? Hát mondja, szép ez?
Hagyjon az életnek örülni
És írjon, Édes!

„Naponta irok!” — Ezt ígérte
Mikor a kis lugasban elkészönt.
„Csak ön vigyázzon a szívére,
Nehogy megismerjem a rút közönyt!”
Alig mult el a nyár azóta
És lám: nem én vagyok a vétkes.
Emlékezzék a búcsuszóra
És írjon, Édes!

Lássa, ezt nem vártam magától.
Nem is tudom, hogyan tehettem meg . . .
Miért is van tőlem olyan távol . . .
Jó Istenem! Talán csak nem beteg?
És hogyha maga jó fucska:
Nem, nem hinném, hogy erre képes!
De mégis . . . Az a szív . . . Ki tudja?
Ah, írjon, Édes!

Ha tényleg úgy van, írja ezt meg.
Ne titkolózzék édes. Az a szép.
Majd elviselem a keresztet,
A szenvedőkhöz irtalmas az ég!
Levelem zárom . . . Tíz az óra . . .
Nem, nem hinném, hogy erre képes!
Emlékezzék a búcsuszóra
És írjon, Édes!

Hivatalos rovat.

Közhírré teszem, hogy a Zalaegerszegen állomásozó honvédszárság f. évi november hó 15-től kezdve a pozvai lőtéren minden hétfőn, szerdán és szombaton délután 1 órától 5 óráig élestonezzel céllovészeteket tart.

Zalaegerszeg, 1909 november 12.

Dr Korbai Károly polgármester.

Főispánunk lemondása. Gróf Batthyány Pál, Zalavármegye főispánja, a politikai helyzet változása miatt beadta lemondását. A lemondás híre a székváros minden körében levertséget keltett. Gróf Batthyány Pál távozása nagy veszteség lesz az egész vármegyére nézve s aggodalommal tekintünk a jövőbe, mert az ő helyét a főispáni székben elfoglalhatja ugyan az utód, de a sziveket úgy meghódítani, mint gróf Batthyány Pál, csak az olyan önzetlen, eszményekért élő, ember-szerető, nemes lelkű férfi képes, mint Zalavármegye távozó főispánja.

Népgyűlések. A vármegyei függetlenségi párt az önálló magyar bank érdekében megindított akcióját folytatva, ma Tapolczán, november hó 21-én pedig Nován tart népgyűléseket. A gyűléseken több országgyűlési képviselő fog résztvenni. A novai gyűlésen valószínűleg megjelenik gróf Batthyány Zsigmond is.

Egyházmegyei hír. A salomvári plébánia javadalmat Huszár Károly szombathelyi káplán, a meszlényi plébánia javadalmat Török József letenyei káplán nyerték el. Klaffi Mihály zalaegerszegi káplán Szombathelyre, Virág Ferenc salomvári káplán Zalaegerszegré disponáltattak.

Justh Gyula üdvözlése. Bosnyák Géza, a zalavármegyei függetlenségi párt elnöke Justh Gyulát a makói népgyűlés alkalmával táviratilag üdvözlölte. Justh az üdvözlést meleg hangú táviratban köszönte meg.

A Zalavármegyei Nemesi és Alapítványi Választmány szerdán gyűlést tartott, amelyen folyó ügyeket intézett el. Gyűlés után idősb Tarányi Ferenc elnök az „Arany Bányá”-szállodában ebédet adott.

Izr. istentisztelet. Az izr. templomban a péntek esti istentisztelet további intézkedésig 1/2 5 órakor kezdődik.

Ki lesz az új főispán? Mihelyt híre terjedt a politikai eseményeknek s főispánunk lemondásának, rögtön megindultak a kombinációk: ki lesz az utód. Egy állítólagos jó forrásból kelt értesülés szerint Zalavármegye főispáni székét a néppárt magának igényli. Emlégetnek is egy ismert néppárti politikust és egy somogyi ifju főurat. Miután ez természetesen csak kombináció, a neveket is nyilvánosságra hozni időelőtti volna.

Áthelyezés. Dávidovics György esongrád-mindszenti állami elemi iskolai tanító hason minőségben a nagykanizsai állami elemi iskolához helyeztetett át.

Szabad liceum. Haerter Ádám főgimn. tanárnak multkori előadása szép számú közönséget vonzott a szabad liceumba. A Semmeringről, Salzkammergut és a Rajna völgyéről való képek tájképi szépségekben és művészi szépen igen gazdagok, a hozzájuk fűződő megjegyzés, magyarázat rövid, de tanulságos volt. Vasárnap, 14-én Beresik János főgimn. tanár tart vetítéssel kísért szabad előadást „Az időjárás földünkön és különösen hazánkban” címen. E tárgy amilyen tanulságos, olyan gyakorlati értékű is, különösen a gazdálkodó, földművelő népre. Az előadás főbb pontjai: Az idő hatása a népekre, a zivatarok képződése, az orkánok mibenléte és utiránya, az emberi élet a forróságban és a j-ges fagyos országokban. Végül az idő megjóslása népiesen és tudományos alapon. Kezdeté pontban 4 órakor, a gimnázium tornatermében.

Egy vasuterv. Említettük már, hogy a Franz Lajos fia nagykanizsai cég tervbe vette egy vicinális vasut kiépítését, amely Nagykanizsát Csurgóval kötné össze. A cég által Nagykanizsa városból intézet beadvány szerint a tervezett vasut 21 kilométer területen Nagykanizsát Csurgóval kötné össze, továbbá Ihárosberénynél elágazva 30 kilométernyi területen át a száray-vonalon elvezetné a Déli vasut Komárváros állomásáig. A Déli vasut Nagykanizsától Gyékényesig és a Máv. innen Csurgóig összesen 40 kilométer utat futnak meg, míg a h. é. vasut ezt a 21 kilométernyi távolságon át éri el, ami fele utnak felel meg. Komárvárostól Gyé-

kényesig a Déli vasutnak 50 kilométer hosszú vonala vezet. A h. é. vasut ide 42 km-nyire ér el, a Komárvárostól Csurgóig vezető mostani 60 kmt tehát 18 km.-rel megrövidíti.

Ügyészségi megbizott. Dr Buzás Dezső tapolcai gyakorló ügyvéd a zalaegerszegi királyi ügyészség kerületébe ügyészségi megbizottá rendeltetett ki.

Pénzügyi kinevezés. A magy. kir. pénzügyminiszter Kozma Iván beszterezébányai pénzügyi fogalmazó gyakornokot a zalaegerszegi királyi pénzügyigazgatósághoz pénzügyi segéd fogalmazóvá nevezte ki.

Esküdtörök. Lakatos Vörös György cigánylegény egy kiskanizsai korosmában borozott amikor Kolompár Kalányos Józsa meginválta egy kis tolvaj körútra. Lakatos nem akart részt venni a vállalatban, amiért Kolompár úgy megharagudott, hogy leszúrta a pajtasát. Lakatos szörnyen halt. A gyilkost a nagykanizsai esküdtörök 9 évi fegyházra ítélték.

Horvát Jánosné sz. Feletár Zsófia légrádi asszony elválva élt az urától. A menyecske titokban szeretőt tartott. A viszonyból egy gyermek született, akit az anya megfojtott. Egy évi és nyolc havi börtönnel bünhődik az elvetemült asszony.

Fáró Márton balatonyöröki gazdától elvált a felesége, mert ütötte verte. Egy izben úgy elbánt vele, hogy az asszony fejelentette a bíróságnál. Fáró Márton azután összeállt Viosz Annával, akit annyira megszeretett, hogy ráíratta összes vagyonát. Később a gazdának be kellett rukkolnia a fegyházba harmadfél esztendőre, melyet a felesége miatt rótt rá a törvény. Mire Fáró hazajött, Viosz Anna hűtelen lett hozzá. Férjhez ment Horváth Józsefhez, aki be is költözött Fáró házába. A rabviselt ember mit tehetett mást, belenyugodott a változhatatlanba s örült, hogy az ifju pár megtúrta az istállóban. Később Fáró fel akarta utítani az asszonnyal a viszonyt, ez azonban elutasította. Fáró úgy elkeseredett, hogy egy éjszakán bekötözte a szoba ajtaját, egy csomó rongyot leöntött petróleummal, azt meggyújtotta s bedobta az ablakon. Az alvók felébredtek s elöltötték a tüzet. Amikor a füst miatt ki akartak menni az udvarra, az ajtót úgy kellett felfejezni. Amint kiléptek, Fáró fejszével támadt rájuk, de szerencsére csak kisebb sérülést tudott ejteni, mert lefegyverezték. — Fáró Márton szándékos emberölés kísérlete miatt negyedfél esztendei fegyházat kapott.

A Keszthely—hévízi villamos vasut. Keszthely város képviselőtestülete kimondotta, hogy a Keszthely—hévízi villamos vasut létesítéséhez 525.000 koronával hozzájárul. A vasut kiépítése most már bizonyos; talán már a jövő évben villamos vasut szállítja a fürdővendégeket Hévízre.

Adomány. Gróf Batthyány Pál főispán ur ömeltősége a tizenkét órai mise alapjára 20 koronát adományozott, amelyért ezton mond köszönetet a Karácsonyfa-egylet elnöksége.

Gyűjtés. A József királyi herceg védnöksége alatt álló tüdőbetegek Sanatoriuma javára városunkban is eszközöltek gyűjtést; és pedig következő eredménnyel:

Horvát Jolán 21 K 85 fill., Baksa Erzsé 19 K 27 f., Viosz Lenke 14 K 70 f., Wölfer Mariska 9 K 03 f., Miszory Herminka 8 K 99 f., Richter Jozefin 7 K 74 f., Ferenczy Ilonka 7 K 45 f., Ziskó Olga 6 K 59 f., Török Pálné 5 K 68 f., Novák Mihály 5 K 09 f., Havassy Magda 3 K 03 f., Sebestyén Terna 2 K 76 f., Tóth Mariska 1 K 96 f., Lendl Jozefin 1 K 67 f.,

Morandini Mariska 1 K 37 f., Összesen 117 K 18 fill.

Ezen összegből 21 K 85 fillér közvetlenül az egyesülethez küldetett el, — 95 K 33 fillér pedig Dr Korbai Károly polgármester kezére adatott át. A gyűjtést eszközölő tisztelt hölgyek lelkek jutalmukat abban a tudatban, hogy fáradozásaikkal az emberiség javára munkálkodtak közre.

Az új hor. Bálint Imre és Gombkötő Károly együtt dolgoztak a csáfordi hegyen. A gazda nem fővénykedett a borral, tehát a munkások jól beruhtak. Bálint Imre tréfálkozott Gombkötővel, akivel egyébként jóbarátságban volt. Játékos kedvében elővette Bálint a bieskáját s azzal farsa felé szurt. A kés beleszaladt Gombkötő Károly nyakába s átvágta az ütőeret. A szerencsétlen ember rögtön meghalt.

Uj honpolgár. Zapletál Ignác nagykanizsai borbély a minap tette le vármegyénk alispája előtt a honpolgári esküt, a melylyel magyar állampolgárrá lett.

Ipari részvénytársaság alapítása Perlakon. Mint perlaki tudósítónk közli, a Perlaki Takarékpénztár Részvénytársaság Kovács Márkus muravid lakossal, mint a muravid kosárfonó — telep tulajdonosával egyetértésben — több tekintélyesebb muraközi pénzember közreműködésével — egy kosár- és fonott butor ipar részvénytársaság megalakítását vette elő, oly módon, hogy a perlaki takarékpénztár, mint főszervező, egy a többi alapító kedvező bér szerződéssel kivette érbe Kovács Márk és dr Kovács Lipót tulajdonát képező egész belsejét az alakítandó részvénytársaság eljaira és az alapítási terv szerint, 100.000K alaptőkével alakítandó részvénytársaság már 1910. évi január hó 1-ével megkezdendő működését.

A társaság vállalatának székhelye Muravid lesz, azonban egyik legfőbb gondja lesz fiók helyek alapítása, elsősorban Perlakon, a Muraköz egyéb helyein és különösen még a Balatonnak zalai oldalán elterülő községekben.

A társaság üzletkörébe fog tartozni különösen a kosár ipar körébe vágó mindennemű gyári, főképen házi iparilag előállított áruk készítése, vásárlása és ismét eladása; a földművelésügyi magy. kir. ministerium által létesített háziipari szövetkezetek és telepeknél készült kosáráruk megvásárlása és értékesítése; a kosárfonó ipar részére a szükséges fűtavessző vásárlása és termelése; utóbbi célból erre alkalmas területek bérlete és esetleg megvétele; az üzletkörébe tartozó árucikkek készítésével foglalkozó szegényebb háziiparosok számára előlegek nyújtása; kosárfonó háziipari szövetkezetek létesítésénél közreműködés; mint raktárak felállítása, bel- és külföldi képviselőségek és ügynökségek létesítése.

Ezen vállalat szép jövő elé tekinthet elsősorban azért, mert a Muraköz klimatikai és terepviszonyai nagyon kedveznek a fűfa minden fajának tenyésztéséhez. Kedvező körülmény az is, hogy Muraközben különösen sok az olyan munkások száma, a kik a Déli vasut szolgáltatásában, a téli hónapokat kivéve, állandóan Ausztriában tartózkodnak és az élelmet, a mely silány kenyérből, turóbból és ehhez hasonló ételekből áll, — kéthetenként viszik magukkal. Az alakítandó részvénytársaság nagyban elő fogja segíteni a munkásoknak állandó otthon maradását és így téli hasznos foglalkoztatását is.

Különös súlyt helyeznek az alapítók a Balaton vidéki szövetkezetek fejlesztésére és az ott készített áruknak szerződésileg biztosított átvételére. Ezen működésében nagy segítségére lesz a társaságnak a Balatoni szövetség, mely már eleve megígérte messze menő támogatását.

Az alakítandó részvénytársaság valósággal

hiányt pótol, mert hazánkban kosaraknak és házi butoroknak kézi ipari nagybani gyártására csak az utolsó esztendőben alakult egy-két részvénytársaság, de az egész Dunántulban nincs még hasonló nagyipari vállalkozás és így — bizony szegényletes állapot — Ausztria szolgáltatta ugyyszólván kizárólagosan azt az iparókat, melynek gyártásához szükséges terület és anyag 100 és 100 holdnyi területen magában Muraközben is adva van, arról pedig szólni sem kell, hogy a mi munkásainkat a legkönnyebb módon lehet majd begyakorolni a kosárfonás mesteriségére. Ebben segédkezni fog a földművelésügyi minister is, a kinek kiküldöttje már több izben lent is járt Muraközben, sőt már néhány kisebb telep létesült is.

Elismerés és dícséret illeti elsősorban a Perlaki Takarékpénztárt, hogy ezt az ügyet oly melegen és energikusan felkarolta és így Muraköz amugy is szegényes ipari életébe ezzel a vállalkozással lendületet hozott.

Céllövés. A helyben állomásozó magy. kir. 7. honvédbuszár-osztály holnaptól kezdve minden hétfőn, szerdán és szombaton délután 1 órától 5 óráig a pozvai lőtérén éles tölténnyel céllöv. Figyelmezteti a hatóság a közönséget, hogy a jelzett időben a lőtér közelében való tartózkodás és az arra való járás-kelés veszélyes.

Megzavart lakodalom Elmont János ördöghenyeyi módos legény asszonyt vitt a házhöz. Mult vasárnap tartotta esküvőjét Borsos Marival, Borsos János zalaegerszegi gazda leányával. Délután hazavitték a fiatal asszonyt s jókedvű társaság jött össze Elmonték házában. Ott marasztalták Szökrönyös József zalaegerszegi bérkoosist is, aki a fiatal párt vitte haza. Szökrönyös bekötötte a lovait az istállóba, kocsiját betolta a pajtába s beült a násznép közé mulatni. A jómódu legény osaládja kitett magáért. Az asztal görnyedt a sok jó enni inui való terhe alatt s vaesora alatt általános volt a jókedv. Mindenki a szobákban s a konyhában zsufolódott össze. Egyszerre a vidám zajba egy kiáltás vegyül. Az udvarról kiáltotta be valaki: „Gyertek ki, mert ég a ház”. A lakodalmas nép az udvarra rohant, ahol borzalmas látvány tárult eléjük. A pajta és istálló lángban állottak. Szökrönyös bérkoosis egyik lova kiszabadult az istállóból és elrohant, a másik az istállóban nyeritett. A láng pedig veszedelmes gyorsasággal terjedt a tetőn. A vendégsereg a mentéshez látott. A jószágot és értékesebb holmit sikerült is megmenteni, a zalaegerszegi bérkoosis szerzősége, egy kapornaki bérkoosis kocsija s több gazdasági eszköz, butor stb. azonban elégett. A fiatal pár hajlék nélkül maradt esküvője napján. A tűz kétségtelenül gyújtogatásból származott. Azt beszélnek, hogy az elhagyott szerető boszúja vetett üszköt a lakodalmas nép fejé fölé. Más verzió szerint egy legény volt a gyújtogató azért, mert nem hívták meg a lakodalomra.

Kinevezés. A zalaegerszegi kir. pénzügyigazgató Mőger Jánost a nagykanizsai adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Agyonlőtte a testvérét. Sipos József novai lakos családjában borzalmas szerencsétlenség történt a mult héten. A 14 éves János valahogy apja revolveréhez férközött s azzal játszadozott. A kis 5 esztendő Károly is érdeklődött a fegyver iránt s részt vett Jánoska játékában. A gyermekek addig babráltak a fegyverrel, amig az elsült. A golyó a kis Károly fejébe furdott s rögtön megölte.

Zalaszegvár történetéből. Jungling Zoltán zalaszegvári káplán érdekes adatokat gyűjtött

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsynli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását

a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértéstrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Bosányi, Scheltrumpi és Társa cégtől Budapest, IX., Utló-út 21. szám.

össze Zalaszegvár történetéből. A többek között a következőket írja: Zalavármegyének legészakibb sarkában elrejtve fekszik egy kis falu: Zalaszegvár. Nevét valószínűleg fekvéshelyétől kapta, mert mintegy bele van ékelve Vas- és Veszprémvármegyék közé és attól a vártól, mely hajdan a mostani falu mellett állott. A régi harcias világban mozgalmas időket látott e vidék, mivel két vár állott itt; a vas megyei karakói vár és Zalában Szegh-vár. Sajnos ezen rég letűnt időknek még nyoma sem igen maradt hátra, csak néhány kőtörmelék mutatja a hatalmas várak alapjait. A karakói vár mellett pálos kolostor állott, a szeghvári körül pedig egy kis város terült el. Hogy város volt, a hagyomány is megőrizte, mert azt a dűlöt mai napig is „város“-nak hívják; sőt az anyakönyvekben is mint „oppidum“ szerepel, ami a falunál (pagus) nagyobb jelent. Az ellenség ellen jó védelmet nyújtott a lapályos terület, mely nagy terjedelemben ingoványos és moosaras volt. Csak egy kis domb emelkedett ki és valószínűleg ezen állott a vár. Most néhány fa jelzi a helyét, nevét azonban őrzik, mert „sziget“ a neve, jól-lehet víz ninos körülötte.

A XIX. század 50-60-as éveiben az egész területet még nádas borította és most is ének emberek, akik esk és pióca fogdosással foglalkoztak. Télen idején messze vidékekről jöttek gyékényt és nádat vágni, sőt a falu népe is ekkor kaszálta le a jég felett álló sást takarmányozásra.

A Marozal szabályozása által eltűnt a nádas, a moosaras vidék, és most buján nőző berki sáskaszálónak használják.

Az újabb generáció csodálkozva hallgatja az öregek elbeszéléseit és alig tudja elképzelni azt a régi küzdelmes világot, mert most kiszáradt homok veszi körül és két utcára épült kétsoros esinosa házaik nem vallanak a moosaras vidékre.

A falu 70 házból áll, körülbelül 400 lelket számlál. Eredetét a földesur kastélya körül épült néhány jobbágy házból nyerte, melyek most is fennállnak és 3-4 nemesi családból, akik a jobbágyokra felügyeltek. A földesuri birtok, melynek határai Sümegig lenyultak, a gyulai Gaál család kezén volt. A földesur tartózkodási helye Szegvár volt, ahol a hatalmas 10-12 szobás kastély, a körülötte elterülő 3-4 hold parkkal és 10-15 hold gyümölcsös kerttel pompás szórakozási helyet nyújtott. A család volt a templom kegyura és ez a kegyurasági jog később a dominiura hátramaradt. Temetkezési helyük a hosztóti templom alatt levő kriptá volt, melybe az utolsó halottat a 70-es években helyezték örök nyugalomra. Ezzei a kriptá meg is tellett és a Gaál család szereplése e vidéken meg is szűnt.

Mint a vidék ura és patrónus valószínűleg a saját kényelmére ide helyezte át a plébániát, amely a hagyomány szerint Hosztóton volt.

Sulyos karpárba. A múlt héten karpárba jött vívtak Brünauer Árpád nagykanizsai kereskedő és Tihanyi László gyógyszerészegéd. A párbajra szóváltás adott okot. Brünauer sulyosan megsebesült és pedig oly módon, hogy támadás közben megcsuszott a ellenfelének majdnem a lábához bukott, Tihanyi pedig végigvágott a hátán. A vágás 25 cm. hosszú és 9 cm. mély sebet ejtett; átvágta a hátizmokat, az azok között levő ütő- és vizereket s idegeket. A sebet három orvos másfél óráig varrta. A segédnek szerint a vágás védtelen állapotban érte Brünauert, ezért jegyzőkönyvet vettek fel s azt beterjesztették a rendőrséghez. A vizsgálat megindult.

Értesítés. A Kereskedő Ifjak Önképző Együletének t. tagjait ezennel értesítem, miszerint a könyvtár a rendes időben ismét nyitva van. — Kovács Mór, egyleti könyvtáros.

Szállítás a haditengerészet részére. A pólai cs. és kir. haditengerészeti élelmező hivatal 30.000 kg. kávé, 60.000 kg. cukrot, 1.000.000 kg. búzalisztet, 450.000 kg. rozslisztet, 6.000 kg. kőményt, 150.000 kg. rizst, 50.000 kg. hántatlan borsot, 25.000 kg. hántott borsot, 20.000 kg. babot, 140.000 kg. tésztát, 9.000 kg. ketszersültöt, 1.000 kg. borsot, 35.000 kg. sertészsírt, 120.000 kg. burgonyát, 4.000 liter ecetet, 900.000 liter bori kiván beszerzési. Az 1. koronás bélyeggel ellátott ajánlatok mielőbb, de legkésőbb f. é. november hó 3-ikáig nyújtandók be a főntnevezett élelmező hivatalnál. A részletes feltételek a kamarának is megküldött „Be-

merkung“ és „Usancenheft“ című nyomtatványokban foglalva, amely nyomtatványok elseje ingyen, második pedig 20 fillér ellenében a pólai „K. u. k. Marineproviand Amt“-tól megszerzhető.

Érdekes találmány. Egy hőtű ember, névszerint Nagy István, aki ügyes faragó, fából készített egy benzinmotort és a hatóságokhoz intézett levelében azt a kérelmét terjeszti elő, hogy a motort vessék alá hatóságilag műszaki vizsgálathoz, mert az ő véleménye szerint a csónak éppen úgy megfelel, mint a gyárban fémből készült motorok. Mindenesetre helyén való lenne, ha szakértők megvizsgálnák Nagy Istvánnak ezt a találmányát, mert nem lehetetlen, hogy bár ez a mostani primitív voltánál fogva nem is felel meg teljesen esíjének, de utmutatásul szolgálhatna arra, hogy más módon is lehet motorokat előállítani. És ha Nagy tényleg ügyes faragó, érdemes volna továbbképzéséről gondoskodni.

Szerencsétlenség a vasuton. A Sümeg--tapoleai vasutivonalon szerencsétlenség történt a minap. Kardos Antal sümegesehi földmives hazafelé szekerezett. Amint egyik átjáróhoz ért, megdöbbenve látta, hogy közvetlenül mellette van a Tapolezára menő vonat. Éppen csak hogy félre tudott ugrani, amivel megmentette a maga életét. A vonat neki ment az ökröknek, egyiket darabokra tépte és jó darabon maga előtt toltta, a másikat pedig az összeroncsolt szekérdarabokkal a töltés mellett lévő anyagokba lökte. A vonatnak két kocsija a nagy rázkódtatás következtében kiskitott s megrongálódott. A szerencsétlenségnek az volt az oka, hogy a vasuti átjáró korlátja nyitva volt és Kardos Antal gyanútlanul haladt azon át. A vasuti üzletvezetőség szigorú vizsgálatot rendelt el.

Minden gyermekszobában halálával kell gondolni azokra a derék norvég halászokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitűnő csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a legizletesebben és a legkönnyebben emészthető formában nyújt a „Scott-féle Emulsió“, mely egyike a legjobb tápanyagszereknek. Kapható a gyógyszerárakban.

Megint a bicska. Sajátságos, hogy nálunk alig mutat el hát, hogy a bicskának ne jutna valami szerepe. A nép nem tud mulatni a nélkül, hogy közben valakit meg ne bicskázának. A legújabb eset Herényeken történt. A korosmában mulattak az odaváló légenyek és gazdák. Ivás közben János István és Pap Márton herényi gazdaemberek között valami osekélyesség fölött nézeteltérés támadt és ezt röviden s hirtelenben úgy intézték el, hogy birokra mentek. Az erők egyenlők lévén, egyik se tudta a másikat legyűrni. Kapta tehát magát János István, előhuzta a bicskáját s ellenfelének a mellé szúrta. Pap Márton nyomban összesetet s súlyos sérülésével lakására szállították, János Istvánt pedig letartóztatták.

Katalin-estély. A zalaszentgróti ifjuság november hó 27-én a „Korona“-szálloda nagytérképében Katalin-estélyt rendez.

Vasutügyi minisztérium. Jó forrásból azt írják, hogy mind az államvasutak igazgatási reformjára vonatkozó muakalatkot publikálása, mind az államvasutak igazgatóságánál egyes állások töltése azért késik, mert felmerült az a terv, hogy Magyarország is állítsa fel osztrák mintára a vasutügyi minisztériumot. Enek a minisztériumnak a keretébe akarják beolvasztani a MÁV. központi igazgatóságát. A vasuti minisztérium m. kir. államvasuti osztályának élére kerülő főnökek körülbelül azt a hatáskört akarják majd adni, ami az államvasutak elnökének volt. Az igazgatóság hatás- és munkaköre se sokat változnék. A vasuti minisztérium alá kerülne a mai üzletvezetőségek, természetesen megnagyobbított hatáskörrel és üzletigazgatósági címmel. Számukat három-négy központi hellyel megszorítják. Igen érthetően ezek a tervek és kombinációk a politikai válság megoldása után lesznek aktuálisak.

Schaumann Gyula gyógyszerész gyomorsója több mint 30 év óta kitűnő hírnevet szerzett, mint dietetikus szer, amit számos elismerő levél bizonyít. Az emésztés mindennemű zavarainál azonnal és feltétlenül hat; kitűnő hatású gyomor talterhelésnél, savképződésnél, stb., úgy hogy nagy elterjedésnek örvendő háziszerré vált. Kitűnő hatását jó összetételének köszöni.

Halálos feldülés. Borzalmas szerencsétlenség történt a minap a szentgyörgyvári uton. Egy fiatal ember gyászosan fejezte be életét. Major József szentgyörgyvári urodalmi ispán a kehídoi begyen járt, hogy ott az urodalom részére bort vásároljon. Késő este hajtatott haza s a nagy sötétségben olyan ügyetlenül hajtott, hogy kocsijával egy a Zala folyó mellett elvonuló mély árokba dőlt. A kocsit maga alá temette Majori, a ki olyan szerencsétlenül esett az árokba, hogy mire a kocsit hátulján ülő kocsis a nehéz járművet felállította, Major már halott volt.

Csalódni emberi dolog, de nem okvetlen kell. Ha »Réthy« névre figyelünk, úgy nem csalódnunk, hanem eredeti Pemetéfü-cukorkát kapunk 60 fillérért, még pedig egy kedvelt régi magyar házi-szer, mely köhögés, rekedtség, hurutos bántalmak sok ezer esetében kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen »Réthy« név.

Egy ajánlásra méltó játékszer. Tekintettel a közelgő karácsonyi ünnepélyre, sok szülőnek kívánatos, hogy ezen sorok által egy játék- és foglalkozási szerre figyelmeztetve legyen amely a számtalan játékszer között kivételes helyet foglal el és különösen azáltal tűnik ki, hogy a gyermekek azzal mindig szívesen játszanak. Ez egy oikk, amely évről-évre mindig gyakrabban átszáll apáról fiúra és a mely tehát nem látványos játékszer, mely csak szép színei által kápráztat. Majdnem azt hisszük, hogy ezen játékszer megnevezése fölösleges, vagy talán mégis létezik oly család, amelyben a Horgony Kőépitőszekrény még ismeretlen. Ez az, amelyet ezennel legjobb karácsonyi ajándékul ajánlani akarunk, mert ezen játékszer joggal a legmelegebb ajánlásra méltó. Miután rövid idővel karácsony előtt az üzletek nagyon el vannak foglaltva, legjobb ha bevásárlás előtt Rechter F. Ad. és Tsa, kir. udv. és kam. szállítóktól, Wien, I., Operagasse 16. beszerezzük a legújabb árjegyzéket, hogy egész kényelmesen a megfelelő Horgony-Kőépitőszekrényt kiválaszthassuk. Bővebbet találunk benne jó zenélő- és beszélőgépekről is.

A zugírász. Kovács Anna pusztamagyaródi leányt a rendőrség két évre kitiltotta Nagykanizsáról. El is távozott hát, de nem sokára megint megjelent, azért, hogy Budapestre utazék. Régi szeretője, Krimmel Jenő megismertette őt Halvax Gézával. Halvax, aki zugírásba foglalkozik, 14 koronáért megígérte Kovács Annának, hogy a kitiltásti végzést a belügyminisztériumnál megsemmisítteti. Mikor egy-két hét múltán Kovács Anna az ügy állásáról tudakozódott, megmutatta és át is adta neki Eötvös Károlynak Halvaxhoz írt levelét, melyben tudósítja, hogy az az ügy a belügyminisztériumban elintéztetett. A borítékon Eötvös Károly neve, lakásának címe van nyomtatva és a budapesti postabélyegzővel van ellátva. A napokban a rendőrség tudomást szerzett Kovács A. visszatéréről és nyomban kereste, hogy visszatérte miatt kérdőre vonja. Ekkor tudta meg a leány, hogy csalásnak az áldozata, hogy a híres levelet maga Halvax írta. A rendőrségen zugírás család okmányhamisításért tett ellene feljelentést. A bünyfenyítő eljárás megindított ellene.

A meghülés

az az ajtó, a mely a komoly betegségeket bebo-csájja, de a SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ becsukja az ajtót, még mielőtt a betegség oda beférkőzhetne.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

tisztaságával, emészthetőségével és gyógyító erejével nagy hírnévre tett szert.

Orvosok, szülészok, szülők és betegek ajánlják mindennemű torok és mellbajoknál mint az egészség megbízható támaszát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végjegyét — a halászt — kérjük ügye-lembe venni.

szerencsétlenség
vári uton. Egy
életét. Major
ispán a kehidai
m részére bort
haza s a nagy
tott, hogy ko-
elvonuló mély
temette Majori,
az árokba, hogy
s a nehéz jár-
alott volt.

okvetlen kell.
gy nem csaló-
nkorkát kapunk
elt régi magyar
g, hurutos bán-
fen bevált. De
ukorka minden
év.

Tekintettel a
sok szülőnek
y játék- és fog-
gyen amely a
eles helyet fog-
k ki, hogy a
játsszanak. Ez
ig gyakrabban
nehát nem lát-
p színei által
k, hogy ezen
s, vagy talán
en a Horgony
Ez az, amelyet
lékul ajánlani
gal a legmele-
vid idővel ka-
el vannak fog-
t Richter F.
n. szállítóktól,
erezzük a leg-
kényelmesen a
nyit kiválaszt-
e jó zenélő- és

sztamagyaródi
totta Nagyka-
e nem sokára
dapestre utaz-
nó megismer-
aki zugirás-
te Kovács An-
a belügyminis-
r egy-két hét
áról tudakozó-
Eötvös Károly-
tudósítja, hogy
a elintéztetett.
akásának oime
ostabélyegzővel
rség tudomást
s nyomban ke-
érdőre vonja.
eselésnek az
maga Halvax
okmányhami-
A bünyefenyítő

ülés

éségeket bebo-
jolaj EMULSIÓ
betegség oda

EMULSIÓ

hetőségével és
nagy hírnévre

ők, szülők és
lennemű torok
t az egészség

EMULSIÓ a

50 fillér.

an.

Uj fővámmivatal a fővárosban. A pénzügy-
miniszterium vezetésével megbízott m. kir. mi-
niszterelnök ur a budapesti m. kir. fővámmiva-
talnak a m. á. v. nyugati pályaudvarán működő
kirendeltségét a II. osztályu fővámmivatalokat
megillető hatáskörrel ruházta fel és a vámtarifa
250 a), illetőleg 296 a) számai alá tartozó, kü-
lön meg nem nevezett sima tisztaselyem és fél-
selyem szövetek vámkezelésére is felhatalmazta.

Vásár áthelyezés. A kereskedelmi magy. kir.
minister megengedte, hogy Kotor községben
minden évben március 9-ére, június 27-ére és
szeptember 30-ára eső vásárok, a mennyiben
ezen határnapok valamelyike vásár- vagy ün-
nepnapra esnék, ezentul állandóan minden év-
ben az ezen határnapokat közvetlenül követő
napon tartassanak.

Lópatkolási tanfolyam városunkban. A magy.
kir. földművelésügyi minister Zalaegerszegen idő-
leges lópatkolási tanfolyam tartását engedélyezte.
Célja ennek a tanfolyamnak, alkalmat nyújtani
a kovács mestereknek s segédeknek, hogy magu-
kat a helyes és okszerű lópatkolásban elméleti-
leg és gyakorlatilag alaposan kiképezhessék, a
mely célból a kiküldendő megbízott előadás-
okat fog tartani. A tanfolyam f. é. december hó
elején nyílik meg s 6 hónapig tart. Befejezésé-
vel a hallgatók vizsgálatot tesznek, melynek
sikeres letétele után oklevelet nyernek. Az elő-
adások hétköznapokon délelőtt s délután 2—2
óra hosszat tartanak és díjmentesek, sőt a részt-
vevők utazási költségei is megtérítetnek s ezen-
felül vidékiek 1 K, helybeliek pedig 50 fillér
ellátási díjban részesülnek. Jelentkezni lehet az
illetékes községi előjáróságoknál, a hol szükség
esetén bővebb felvilágosítást is adnak.

Kártyázás közben. Grácz József és Kovács
Károly kiskánizsai lakosok nagyon unatkozván,
egy kis szelid nemzetivel szórakoztak. Az ördög
bibliájának forgatása közben megesett a külön-
ben jó barátságban élő két emberrel, hogy va-
lami fölött összezürdültek. A nézetkülönbséget
nem tudták szóval eligazítani, a sajnós, már
szokássá vált módhoz, a késeleshez folyamodtak
és Kovács zsebkését az előle menekülni akaró
Grácz Józsefnek a hátába dőtte Gráczot el-
borította a vér, összeesett és úgy kellett laká-
sára szállítani, ahová gyorsan orvost hívtak s
ez bekötözte a sebet. A sérülés súlyos és he-
tekre lesz szükség, amíg Grácz sebesüléséből
teljesen felgyógyul és munkaképessé válik.

Szökevény fogoly. Nagykanizsán a törvény-
széki fogházban munkával voltak elfoglalva. Az
egyik rab, Figurecz János, akit néhány hónap-
pal ezeltől lopás miatt két esztendei fogházra
ítéltek el, egy őrizetlen pillanatban földhöz
vágta fávága szerszámát, kiugrott a fogház ka-
puján és a városba szaladt. Az örök utána
irsmohtak, de nem tudták utolérni. Egyik ut-
cában eltűnt üldözői szeme elől. A fogház-
felügyelőség telefonon értesítette a rendőrséget,
mely megindította a nyomozást és csakhamar
sikerült is volt gazdájának az istállójában fel-
kutatni, ahonnan vasra verve szállították vissza
a fogházba.

Agyongázolta a szekér. Kunics György és
Major János kiskánizsai gazdák a hegyen volt-
tak bort kóstolni s meglehetősen kaptosan
indultak hazafelé Major szekérén. A két jó-
kedvű ember gondatlanul beszélgetett, amikor
Kunics kalapja leesett. A gazda kalapja után
kapott s a lovak közé bukott. A lovak meg-
bokrosodtak, Kunicsot összetaposták, majd a
szekeret is keresztül rántották rajta. Kunics
rögtön meghalt. Kunics nyavalyatörésben szen-
vedett s valószínűleg görcsöt kapott, azért esett
le a szekérről.

**TÖRLEY
PEZSGŐ**

Piaci áraink a legutolsó hétfővasárnap 50 kilogrammonként

Lúza	minőség szerint	Kor. 161	Kor. 162
rozsa	>	13.25	—
árpa	>	9.10	—
zab	>	7.25	—
tengeri	>	6.50	—

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.
Laptalajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác

Dr. Wettenstein Szanatorium r.-t.

**tüdőbeteg
szanatoriumában**

Margitliget (Pomáz mellett,
Pest megye) és **tüdőbeteg rendelő-
intézetében BUDAPESTEN, VII.,
Bulyovszky-utca 5. szám alatt,**
a **tüdőbetegeket** és egyéb tuber-
kulositikus bajban szenvedőket a
Wettenstein József dr. által fel-
talált **gyógymóddal** kezelik. Wet-
tenstein József dr. szere az egye-
dülí **specificum**, amely a Koch-féle
bacillusokat a beteg szervezetéből
tökéletesen kiirtja, anélkül, hogy a
szervezetre a legcsekélyebb mér-
tékben is káros volna.

575, 610/v. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi
LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré
teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbiróság 1909.
V. 826., 825. számú végzése által **Pollák
Miksa** végrehajtató javára 83 korona 77 fillér
tőke, ennek 1909. évi február hó 15-től járó
5% kamatja, ugy járulékaik erejég elrendelt ki-
elégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefog-
lalt, 730 koronára becsült épületfák és sertésből
álló ingóságok nyilvános árverés után leendő el-
adatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis

Zalaegerszegen leendő eszközésére 1909 évi
november hó 19-ik napjának délelőtt 11 órája
határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók
ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az
érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi
LX. tc. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérő-
nek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881.
évi LX. tc. 108. §-ában megállapított feltételek
szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1909 november hó 2-án.

Nagy Sándor kir. bir. végrehajtó.

Schaumann gyógyszerész

gyomorsója

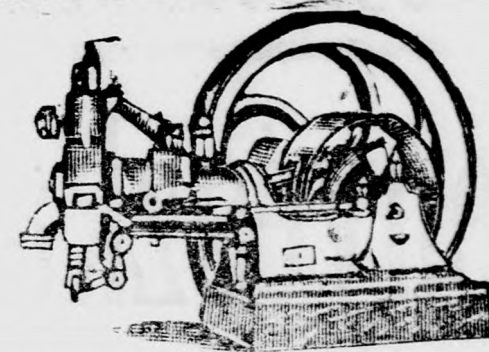
összetételében újból javítva, több mint
30 éve a legjobb eredménnyel használta-
tik, a legkiválóbb szer mindenféle **gyomor-
bántalom ellen, bélbajoknál és étvágytalan-
ságnál.** Nélkülözhetetlen a jó emésztés
szabályozásához és fentartásához. Aki le-
soványodásra hajlik, használjon szintén
naponként kétszer **gyomorsót.**

Egy doboz ára 1 K 50 f. Szétküldés
naponként, postán, utánvétellel. Legkeveseb
2 doboz küldetik. Kapható minden gyógy-
szertárban és drogériában.

Főraktár: **Julius Schaumann**
gyógyszerészeti laboratóriuma, Stockerau
Bécs mellett.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és leg-
nagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu
**Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-
motorokat és lokomobilokat**
valamint **Szivógázmotorokat.**

Meglepő ujdonság!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő
óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:
GELLÉRT IGNAC és TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12—91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel!

Hölgyek

figyelmébe.

Értesitem a n. é. közönséget,
hogy a téli ujdonságok megérkeztek.
Nagy választék **téli kabá-
tokban, kosztümökben,
pongyolákban.**

Mindennemű szövet gyermek-
ruhák kaphatók.

Elsőrendű anyag, kitünő szabás.

Lusker Jánosné.

Cs. és kir. udv. fogorvos

Dr. J. G. Popp

Anatherin

száj- és fogvize 2.80,
2.—, 1.— Fog-eréme
60 f. Valódi csakis, ha
cégemmel van ellátva.

**Magyarországon 1850 óta közkedveltségű, mint egyetlen
tanárok által ajánlt legerőteljesebb, legegészségesebb és
leghatékonyabb fogszer.**

AKI BUTORT Budapesten akar vásárolni,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”

védnöksége alatt álló

Butorcsarnok és

hitelszövetkezet

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. szám.
(Békkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek tere 1. sz.
(a királyi bérpalotában).

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva. Stilszerű, modern berendezések.

Szavatosság az áru minőségeért. Jutányos árak!

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

HIRDETÉSEK

felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN

Tenyészkan

: eladás. :

Gróf Károlyi Imre ur zalaszentgróti uradalmában 8 darab másfél éves, saját nevelésű, fehér szőrű, hazai kondor, fajtisza kanvérfrissítés céljából idegen tenyészetből való anyag beszerzése folytán — darabonként **190 korona** árban eladó.

Paál Viktor

urad. főintéző.

Egy jó házból való fiu
tanulóul

azonnal felvétetik **UNGER ANTAL**
könyvnyomdájában
Zalaegerszegen.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak **RETHY-félét** fogadjunk el!

Fillinger József

— hordógyára —

Ajánlja:

hordóit,

kádjait

minden nagyságban.

Árjegyzéket kívánságra küldök.

Fillinger József

Ráczváros (Pécs mellett)

Badacsonyon

Balatonra néző oldalon, 2. kat. hold szőlőföld, egyharmadrésze harmadéves oltott fajszőlővel beültetve, 4 szobás új urilak, 200 akónak való pince, vincellér-lakás, istálló. — 10 évi adómentességgel, **7500 forintért eladó.** — Vevőnek most csak 1000 forintot kell lefizetni, a többi 2 év múlva fizetendő.

Megkereséseket kér: **Kovács János,**
Tapolca, Nagyköz-ut 16. sz.

Egy 20 éve fenálló

fodrász üzlet

berendezéssel együtt, betegség miatt 600 koronáért azonnal eladó.

Évi bevétel 3000 K, házbér 120 K.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Hamburger Mátvás
Zalaszentgrót.

A Nagy Gábor féle
Delaware szőlő faj

az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánik vele, aki soha szőlővet nem kezelt. Minden szőlőmáshoz utasítás mellé

keltetik ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a filokszera és bimbója, vesszője téiben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójából 3—4 fűrt fejlődik. Valódi bőtemő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetéveszteni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapiunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor féle Delaware szőlő olyan bort ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyira kellemes, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek 1 koronáért. A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, természetének közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról, lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigatásokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos KÖLY.
posta, távirda és távbeszélő állomás.
Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára,** különféle **kőszénre, koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

Szőlőoltvány eladás.

Aki egészséges, olesó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós

felkiismeretesen vezetett oltványtelepéhez Ós-Csanádon (Torontál-m.) ahol szokvány minőségű, I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok, her- és csemegefajok, valamint

amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönbön ugyanazon fajok II. rendű osztályzaiban a legolcsóbb árban kaphatók — Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok.

Gyümölcsfa- és rózsaoztványokban nagy választék.

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerő levél közül itten csak egy:

Igen tisztelt Uram! Van szerencsém értesíteni, hogy a b. telepről rendelt oltványokkal nagyon meg vagyok elégedve. Különösen fejlődnek és 3 százaléknál több nem maradt ki. Kiváló tisztelettel Zombor, 1909. VII. 12. Dr. GOMBOS IGNÁC, ügyvéd.

Nagymennyiségű zöldoltvány-eladás.

Gyökeres és sima Riparia Portális alanyon ojtottak, minden betegségtől mentesek, kifogástalan fajtiszták, miért szavatolok. A fajok nevei a következők: Margit, Mézesfőhő, Nemes Kadarka, Oportó, Nagy Burgundi, Tramini, Szilvaszölő, Püspökszölő, Bakator, Piros és Főhő Saszla, Piros és Főhő Kecskemő, Passatuti, Főrmőny, Rakszölő, Ezredőves, Kossuth Lajos, Hőslevő, Lisztesfőhő, Mustosfőhő, Ezerió, Sárga Muskotály, Zöld Szilvái, Glasz Rizling, Jufark, Sáfőhő, Leányka, Delaváre, Pozsonyi Főhő, Muskát Hamburg, Muskát Otonel, Aramon, Kadarka. Ugyanebben a fajokban nemes vesszők is kaphatók. Két millió fás, párosításhoz való Riparia Portális vessző is van eladó 6 mm. vastagságtól felfő. Ezre 20 K. I. oszt. fás gyökeres ojtványok ezre 100 frt, II. oszt. fás ojtvány ezre 50 frt, I. oszt. gyökeres zöldoltványok ezre 80 frt, hiányok pótlására igen erős, ezre 100 frt, I. oszt. sima zöldoltvány válogatott ezre 50 frt, rendes sima zöldoltvány ezre 40 frt, I. oszt. gyökeres Riparia Portális vessző ezre 20 frt, II. oszt. gyökeres Portálisre 12 frt, I. oszt. sima Riparia Portális vessző ezre 10 frt, II. osztályu sima Riparia Portális ezre 6 forint, Otelló vessző ezre 5 forint. Megrendelések ősi és tavaszi szállításra is elfogadotnak. Megrendelések esetén az árnak egyharmad része előlegül elküldendő, a többi árfizetése pedig utánvétellel történik.

Csepány Mihály bortermelő és ojtványkészítő Győngyös, Tó-utca Kálvária part alatt, 12584.

Szőlő-oltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep.

TULAJDONOS: CASPARI FRIGYES.

Meggyes 118. sz. (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzékét kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Rossz gyomor semmit sem bír el

ennek állandó következményei: étvágytalanság, gyomor-fájás, csömör, emésztési zavarok, főfájás stb. — Ezek ellen biztos segítyt nyújtanak a

Kaiser-féle Borsmenta-Karamellák.

Orvosilag kipróbálva.

Élénkítőleg ható, emésztést elősegítő és gyomorerősítő szer.

Egy csomag 10 és 40 fillér.

KAPHATÓ: Schmidt Győző cukrászdájában, Kaszter Sándor és Kocsuba Emil gyógyszer-tartárában ZALAEGRSZEGEN.

MINDEN

CZEMENTFŐGYASZTÓT

tisztelettel felkérünk, hogy portland és román cement-szükségletének 1910 évre való fedezése előtt ajánlatainkat a saját érdekében bekérje, mert a fenti cikkeket bármely gyárnál is előnyösebben szállíthatjuk

Klein Márkus fiai cementnagykereskedők

és a Magyar Vulkan cementgyár részvénytársaság selypi gyárainak dunántúli vezérképviselői SOPRON.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYŐGYSZERTÁR

Budapest, V., Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: Hrabovszky Rezső, Kaszter Sándor, Kocsuba Emil, Sümegen: Kossa Gusztáv, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszer-tartárakban.

MAGYAR SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R.-T.

vasöntöde, gép- és rézműgyár, BUDAPEST, V., Csáklya-u. 3.

SPECZIAL-GÉPGYÁR: szeszgyárak és szeszfinomítók élesztőgyárak keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is. Legnagyobb kitüntetés. Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs, 1904. Nagy állami érem.

SZEPLŐ

az arczon levő barna, szürke és sárga foltok, éppugy a karon, nyakon stb. igen kellemetlen szépséghibának nevezhető, mert kezelés nélkül ritkán múlik el, legfeljebb bizonyos idő múlva valamivel halványabb lesz. Amellett a fiatal nők és gyermekek lágy s gyöngéd bőr részét lepik el. Különösen szőke szépségek szenvednek alatta. Miután ezen pettyek a felbőrben vannak, úgy azt egy egyszerű fájdalommentes módon kell eltávolítani, még pedig addig, míg a szeplőszínezet teljesen elmúlik. Erős kenőcsök s szerek célt nem érnek és jó eredményt csak a

Zucker-féle szab. gyógyszappannal
érinthető, előbbiek drágábbak és a használatban kellemetlenek, másrészt a ruhanemű bepiszkolása végett nem ajánlatos. Ha a sűrű krémszerű habot, melyet a **Zucker-féle szabad. gyógyszappan** ad, este használjuk és azt éjjelen át rajta hagyván, reggel azt gyöngéden lemossuk, úgy mint azt a használati utasítás előírja, úgy egyszerű módon és tisztán elérjük azt, hogy a felső bőr hámlani kezd, egy tiszta, gyöngéd és rózsaszínű arcszín fog létrehozni, amelyet aztán a **Zucker-krém** és **Zucker-szappannal** tovább kell ápolni. A megrendelésnél a következő különbségre kell ügyelni: **Zucker szab. 35%-os gyógyszappanja** a leghatásosabb és legnagyobb. Darabja 2.50 kor. **Zucker szabad. 15%-os gyógyszappanja**, hatásban mennyiségében gyöngébb. Darabja 1 kor. Ehhez való **Zucker-krém** (zsírtalanító) a bőrkrémek gyöngye. Egy tubus ára 2.50 kor., kis tubus 1.25 kor.

Valódi Zalaegerszegen Kaszter Sándor
gyógyszertárában kapható.

ROPS

biztonsági
gyorsfőző.
Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik.
Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási
cikkeket árusító üzletekben
Ha valahol nem kapható, sziveskedjék
hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.
BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/84.

Helybeli elárúsítók:

R. Zeisler, Fenyvesi Miksa,
Hubinszky Adolf, Deutsch
Hermann.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

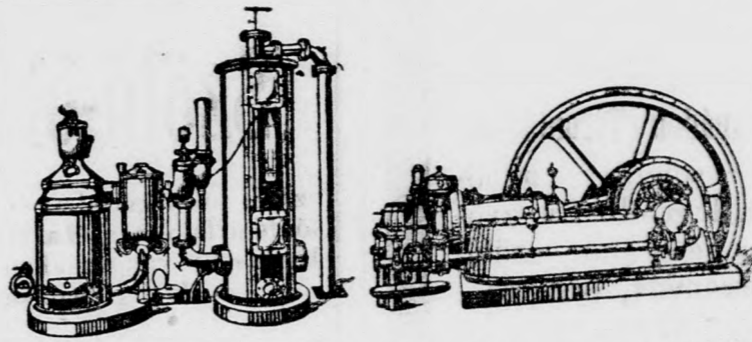
egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, oszónál és meghüleséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevételek. Askor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegben K. 80, K. 1.40 és K. 2. — és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. De Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elsbethstrasse 5 neu.

Figyelem!

Mielőtt mótort vesz, kérjen tőlünk ajánlatot, mert a világon a legjobb az eredeti **BENZ** szivógázmotor. Anthrazit, faszén, brikett és hasonló tüzelőanyagokhoz egyaránt alkalmas. Bármily nagyságban azonnal szállíthatók.

Kedvező
fizetési
feltételek!

Olcsó
árak!

Benzin-, gáz- és nyersolajmotorok legegyszerűbb kivitelben.

Gazdasági és ipari célra legmesszebb menő szavatosság mellett kaphatók **KALMÁR** és **ENGEL** motor- és gépgyárában **BUDAPEST, V., Lipót-körut 22. szám.** Arjegyzék ingyen! Szakember kiküldetése díjtalan!

Kitüntetve:

az ezredéves kiállításon
kiállítási éremmel,
1896 május 14-én az
Országos Iparegyesület
által díszéremmel.

KESZLI FERENC

butor-asztalos

Zalaegerszeg, Csányi-utca 41. sz.

Kitüntetve:

az 1900 évi párizsi világ-
kiállításon
ezüst éremmel,
az 1904 évi soproni ki-
állításon arany éremmel.

Raktáron tart és megrendelésre
készít

BUTOROKAT

intarziái berakással, kiváló minőségű anyagból, úgymint: tölgy, bükk, dió, cseresnye, szil, kőris, jávor, mahagóni, amerikai dió, és körtefából.

Alkalmi vétel!

ÉRTESÍTÉS.

Olcsó árak!

Van szerencsém a n. é. építő- és építető közönség szives tudomására adni, hogy **zalalövői deszkametszőmön** jó minőségű, zsiros-, vörösfenyő-deszka, padló, heveder, lécz, valamint asztalosok részére legjobb minőségű fehérfenyő deszka és padló, valamint tölgy-deszka és heveder régi árait, a felhalmozódott nagy készletem miatt

mélyen leszállítottam.

Tehát aki faanyagszükségletét **olcsón, jutányosan** akarja beszerezni, az

zalalövői metszőmön
meglepő olcsó árak

mellett eszközölheti.

Nagyobb vételeknél
külön árendmény!

Tisztelettel
FRIM JÓNAS
gőzfűrésztulajdonos
Zalalövőn.